

Klinisk etikk-komite – Lovisenberg Diakonale Sykehus

ÅRSMELDING 2023

A. Bakgrunn og mandat for Klinisk etikk-komité (KEK) Lovisenberg

KEK Lovisenberg ble opprettet og oppnevnt av adm. dir. i oktober 2004. Komiteen fokuserer på de etiske implikasjoner ved sykehusets kliniske virksomhet og bidrar til å øke etisk bevissthet, refleksjon og kompetanse i sykehuset.

KEK skal

- være et kvalifisert og tverrfaglig forum hvor klinikere, i forkant eller etterkant, kan drøfte etiske problemer fra klinisk praksis (kasusdiskusjoner). Metoden vil være strukturerte samtaler som kan tydeliggjøre klinikerens valgmuligheter og etiske implikasjoner av mulige løsninger.
- bidra til å øke evnen til å identifisere, analysere og løse klinisk etiske problemer i sykehuset generelt. Dette kan for eksempel skje gjennom temamøter / seminarer for sykehusets ansatte.
- ha oppmerksomhet rettet mot sammenhengen mellom etikk og prioriteringer.
- bidra til bevisstgjøring om ansattes atferd og holdninger overfor pasienter, pårørende, samarbeidspartnere og kollegaer.

Sammensetning pr 31.12.2023

KEK mailadresse: etikk@lds.no

Navn	Profesjon	Stilling	Mail
<i>Leder</i> Jan Petter Odden	Lege	Fagdirektør	jpo@lds.no
Bjørn Magne Eggen	Lege	Spesialrådgiver	
<i>Sekretær</i> Eirik Os	Prest	Sykehusprest sekretær KEK	eios@lds.no
Marcus Lund Frølich	Lege	Overlege Klinikk for medisin	
Suzanne Børretzen	Psykolog	Seksjonsleder/psykolog- spesialist Nic Waals Institutt	
Morten Magelssen	Lege/første- amanuensis(fag- etiker)	SME/ekstern	
Liv Sofie Vartdal	Lege	Overlege ØNH Klinikk for kirurgi	
Pamela Åsten	Logoped	TAKO senteret	
Aud Johanne Jarvall	Psykolog	Psykologspesialist Senter for psykisk helse og rus	
Thomas Romsaas Kjernli	Lege	Overlege/psykiater Senter for psykisk helse og rus	
Trine Sortland Triumf	Sykepleier	Ledende spesialsykepleier m/fagansvar	

		Klinikk for medisin	
Katrine Rutledal	Bruker- representant	Brukerutvalget	
<i>Påtroppende sekretær</i> Gunleiv Kvalbein	Prest	Sykehusprest	

B. Arbeidsform og aktivitet og kompetanseutvikling

KEK hadde 7 ordinære møter og 1 hastemøte i 2023.

Nytt medlem i komiteen har deltatt på «Innføringskurs for nye medlemmer av kliniske etikk-komiteer og etikkråd» i regi av Senter for medisinsk etikk. To av komiteens medlemmer deltok på «Nasjonalt høstseminar for kliniske etikkomiteer i spesialisthelsetjenesten» i regi av Senter for medisinsk etikk.

Komiteen har brukt noe tid på å gi respons på utkast til manual for KEK utarbeidet av Senter for medisinsk etikk.

KEK har ansvar for fagformidling i sykehuset gjennom halvdagsseminarer og fredagsmøter.

1. Undervisning og forelesning i etikk, etikkrefleksjon, SME modell

Introduksjon og forelesning om SME modellen:

- Styret ved det Odontologiske fakultet.

Forelesning om etikk, verdier og etikkrefleksjon (internt i sykehuset):

- Helsefaglæringer

Andre aktiviteter:

Etikkseminar 19. april 2023, 12.00-15.00.

«Når er nok nok? Behandlingsbegrensning, prioritering og tvangens dilemma.»

Halvdagsseminar for alle sykehusansatte i regi av klinisk etikk-komité.

Møteleder: Jan Petter Odden, leder av klinisk etikk-komité (KEK) LDS

Kasuistikker fra::

- SPHR/Døgn ved legespesialist Siv Brackmann : *«ECT på nødrett.»*
- SPHR/Døgn og FACT ved overlege Adnan Fraz (Døgn) og spes. spl. Eirik Ystad (FACT): *«Multikompleksitet hos pasient og etiske utfordringer.»*
- Nyremedisin og Dialyse ved overlege Julia Smedbråten og avd. leder Hege Bratli: *«Dialyse, rusproblematikk og etiske utfordringer ved samarbeid med pasientgruppen.»*

Eksternt foredrag: Oona Dunlop, overlege, dr. med., CBRNE-senteret og Medisinsk intensiv, akuttmedisinsk avdeling; Leder Klinisk etisk komite, Oslo universitetssykehus: *«Når er nok nok? Når hoveddiagnosen er en psykiatrisk diagnose og der tvangsbehandling er en viktig del av den livsforlengende behandlingen. Behandlingsbegrensning med fokus på de etiske aspektene. Anoreksi og andre eksempler fra Klinisk etisk komite OUS.»*

Etikkseminar for Medisinsk klinikk 8. november 2023.

To like seminar a 2 timer. 08.00-10.00 og 12.00-14.00.

Møteleder: Jan Petter Odden, leder av klinisk etikk-komité (KEK) LDS

Presentasjon av Klinisk etisk komite: Eirik Os

I forkant av kasuistikkene hadde Morten Magelssen et innlegg med tittel «*Befolkningens kunnskaper og holdninger om beslutninger ved livets slutt.*»

Kasuistikker fra::

- Medisinsk post 7 ved fagutviklingssykepleier : «*Uenighet mellom faggrupper i møte med behandlingsnivå.*»
- Medisinsk post 8 ved fagutviklingssykepleier: «*Autonomi og smertelindring. Når pasienten ikke vil smertelindres.*»

2. Klinisk etiske saker til behandling

KEK mottok 3 klinisk etiske saker til behandling i 2023:

1 sak fra Senter for psykisk helse og rus. 2 saker fra medisinsk klinikk som ble behandlet under eget seminar for klinikken.

I sakene ble SME-modellen benyttet.

1. Henvendelse fra medisinsk klinikk.

Problemstillingen knyttet opp til autonomi og smertelindring. Skal man respektere pasientens ønske om å ikke ta imot lindrende behandling og dø en potensielt smertefull død?

2. Henvendelse fra medisinsk klinikk

Problemstilling knyttet opp til uenighet i behandlingsnivå mellom faggrupper. Særlig aktualisert når pasienter skal fra kurativ til lindrende behandling. Et sentralt tema som ble aktualisert under drøftingen var gode rutiner for kommunikasjon mellom faggruppene.

3. Henvendelse fra Senter for psykisk helse og rus.

Problemstillingen som ble drøftet var om man bør tvangsbehandle og tvangsmedisinere en ikke-samtykkekompetent pasient når gjennomføring av tvangsmedisinering åpenbart vil oppleves traumatisk for pasienten. KEK vurderte det som mest hensiktsmessig å opprette dialog med avdelingen der pasienten skulle overføres for videre behandling og avklare videre forløp i dialog med aktuell avdeling.

C. Rammebetingelser - ressurser

Sykehuset dekker utgifter knyttet til KEKs arbeid.

Det er ingen frikjøp av hverken leder eller sekretær.

KEKs sekretæroppgaver tillegges den sykehusprest som til enhver tid er medlem av KEK.

D.Aktiviteter planlagt 2024

- Arrangere etikkseminar våren 2024
- Fortsette informasjonsarbeid i klinikkene og ha beredskap på hastesaker
- Delta på SMEs kompetansebyggende tilbud innen klinisk etisk arbeid